

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/6172,Wyklad-dr-Lucji-Marek-Profanum-kontra-sacrum-w-dobie-PRL-w-ramach-cykladu-spotkan-.html>
07.04.2026, 06:50

Wykład dr Łucji Marek „Profanum kontra sacrum w dobie PRL” w ramach cyklu spotkań „Śląsk na poziomie” - Katowice, 2 marca 2011

W ramach cyklu „Śląsk na poziomie” 2 marca br. w Muzeum Śląskim w Katowicach (al. Korfantego 3) odbył się wykład dr Łucji Marek (OBEP Katowice) „Profanum kontra sacrum w dobie PRL”.

W myśl marksistowsko-leninowskich zasad, z którymi utożsamiała się Polska Zjednoczona Partia Robotnicza, państwo socjalistyczne miało być państwem świeckim, całkowicie oddzielnym od religii, propagującym materialistyczny światopogląd. Zgodnie z powyższymi ideami partia dążyła nie tylko do odsunięcia Kościoła katolickiego od spraw państwa, ale także do pełnej sekularyzacji życia społecznego i osobistego obywateli Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Każdą płaszczyznę ludzkiej egzystencji chciano oprzeć na świeckich normach i zasadach. Aktywna i programowa polityka laicyzacyjna miała przyspieszyć proces „obumierania” religii. Te same założenia dotyczyły zwłaszcza Górnego Śląska, który miał być propagandową awangardą ustroju opartego na „władzy robotniczej”.

Środkiem do osiągnięcia tego celu było m.in.: wprowadzanie świeckiej obrzędowości w miejsce obrzędów religijnych, uzurpowanie sobie monopolu na świeckość norm moralnych i etycznych, ośmieszanie duchowieństwa i akcji duszpasterskich (propaganda prasowa). A wszystko pod pozorem przestrzegania świeckości państwa, wolności sumienia i wyznania, a także obrony praw, rzekomo dyskredytowanych, bezwyznaniowych obywateli.